

संपादकीय उष्माघाताचे संकट!

यंदाचा उन्हाळा केवळ घामाच्या धारा काढणारा नसून अंगाची लाहीलाही करणारा आणि जीवघेणा ठरू लागला आहे. महाराष्ट्रासह संपूर्ण देश सध्या एका भीषण नैसर्गिक संकटाचा सामना करत असून, तापमानाने चाळिशी केव्हाच ओलांडून आता ४७ अंशांच्या दिशेने कूच केली आहे.

महाराष्ट्रातच नव्हे तर देशातील काही भागांतील नागरिकांना एका भीषण नैसर्गिक संकटाचा सामना करावा लागत आहे. अनेक राज्यांमध्ये तापम नाचा उच्चांक पाहायला मिळत असून, नागरिक निसर्गाच्या अत्यंत दाहक आणि भीषण संकटाशी सामना करत आहेत. वैशाख वणव्याची दाहकता एप्रिलमध्येच जाणवू लागली असून, ४५ अंशांच्या पार गेलेल्या तापमानामुळे आभाळातून पावसाऐवजी आगीच्या ज्वाळाच खाली येत आहेत की काय, अशी भीषण स्थिती निर्माण झाली आहे.

उत्तर प्रदेशातील बांदा येथे देशातील सर्वाधिक ४७.६ अंश सेल्सिअस तापमानाची नोंद झाली असून, उन्हाळा तडाख्याने सीमा ओलांडली आहे. राजस्थान, पंजाब, हरियाणा, दिल्ली आणि मध्य प्रदेशासह पूर्व भारता-तील पश्चिम बंगाल, बिहार आणि झारखंडमध्येही सूर्याचा प्रकोप जाणवत आहे. दक्षिण भारतात तेल्गणा, कर्नाटक, तामिळनाडू आणि आंध्र प्रदेशात उष्णतेच्या लाटेने धोक्याची पातळी ओलांडली. ओडिशामध्येही उष्णतेने उच्चांक गाठला आहे. दुसऱ्या बाजूला जम्मू-काश्मीरसारख्या थंड प्रदेशा-तही तापमानाचा पारा चढलेला दिसत असून, ही स्थिती काळजाचा ठोका चुकवणारी आहे.

राज्यात नेहमीप्रमाणे विदर्भातील अकोला, चंद्रपूर आणि नागपूर या जिल्ह्यांत उष्णतेने कहर आहे. विशेषतः अकोल्याचा पारा ४६.९ अंशांवर पोहोचल्याने हे शहर उष्ण शहरांच्या यादीत स्थान वरच्या स्थानी आहे. केवळ विदर्भच नव्हे, तर मराठवाडा आणि उत्तर महाराष्ट्रातही उष्णतेच्या लाटेने नागरिकांची लाहीलाही होत आहे. उष्णतेच्या लाटांचा भूगोल आता वेगाने बदलत असून, उत्तर भारताकडून ही आग मध्य आणि दक्षिण भारताकडे सरकली आहे. अगदी हिमालयाच्या कुशीतील जम्मू-काश्मीरही या आगीतून सुटलेले नाही. ही उष्णता आता केवळ घामाच्या धारा काढणारी उरली नसून ती थेट जीव घेण्यावर टपली आहे. परंपणीपासून हिगोलीपर्यंत आणि नगरप-ासून नागपूरपर्यंत सात-आठ जणांचा उष्माघातामुळे मृत्यू झाला आहे.

शेतात राबणारा शेतकरी आणि कामासाठी पायपीट करणारा कष्टकरी आज या निसर्गनिर्मित संकटाचा बळी पडत आहे, हे विदारक सत्य आहे. पर्यावरण शास्त्रज्ञांच्या मते, ही दाहकता केवळ ऋतुचक्राचा भाग नसून ‘हवामान बदलाचा’ एक धोक्याचा इशारा आहे. वाढते सिमेंटचे जंगल आणि बेसुमार वृक्षतोडीमुळे निसर्गाचा समतोल ढासळला असून, जागतिक तापमान वाढीमुळे उष्णतेच्या लाटांची वारंवारता आणि तीव्रता दोन्ही आता नियंत्रणाबाहेर गेल्या आहेत. पूर्वी मे महिन्यात जाणवणारे उन्हाचे चटके आता मार्च-एप्रिलमध्येच अंगाची लाहीलाही करत आहेत. मार्च महिन्यातच तापमानाचा पारा ४० अंशांच्या पार जाणे, ही धोक्याची घंटा मानली जात होती. दिल्ली, उत्तर प्रदेश आणि बिहारमध्ये तर अनेक ठिकाणी तापमान ४७ – ४८ अंश सेल्सिअसपर्यंत पोहोचले आहे. ज्यामुळे जनजीवन पूर्णपणे विरकळीत झाले आहे.

वाढत्या धोक्यामुळे सरकारकडून अनेक जिल्ह्यांत ‘थेलो अलर्ट’ जारी केला आहे. उष्माघात हा या हवामान बदलाचा सर्वात घातक परिणाम आहे. वाढत्या उष्णतेमुळे शरीराची तापमान नियंत्रण प्रणाली कोलमडते, ज्यामुळे गंभीर आजार किंवा मृत्यू ओढवू शकतो. सरकारी आकडेवारीनुसार, गेल्या दशकात देशात उष्णतेमुळे हजारो नागरिकांना आपला जीव गमवावा लागला आहे. शेतमजूर, बांधकाम कामगार आणि रस्त्यावरील विक्रेते यांसारख्या उघड्यावर काम करणाऱ्या वर्गाला याचा सर्वाधिक फटका बसत आहे. उष्ण-तेचे हे संकट केवळ आरोग्यापुरते मर्यादित नाही. कडक उष्णामुळे शैतीतील पिकांचे नुकसान होत आहे, ज्यामुळे अन्नसुरक्षेचा प्रश्न निर्माण होतोय. तसेच, वाढत्या वीज वापरामुळे ऊर्जेची टंचाई निर्माण होऊन वीज कपात करावी लागत आहे. ‘श्रम उत्पादकता’ कमी झाल्यामुळे देशाच्या जीडीपीवरही याचा नकारात्मक परिणाम होत असल्याचे जागतिक अहवाल सांगतात. उष्णतेमुळे पिकांवर ताण येतो आणि पाण्याची मागणी वाढते. हिमालयातील बर्फ वितळण्याचे प्रमाण कमी झाल्यामुळे नद्यांच्या पाणीपुरवठ्यावरही परिणाम होत आहे. राज्यातील विदर्भात, विशेषतः अकोला येथे तापमान ४६.९ सेल्सिअसवर गेल्याने सध्या विदर्भ हा उष्माघाताचा ‘हॉटस्पॉट’ ठरला आहे.

महाराष्ट्रात २०२६ च्या उन्हाळ्यात आतापर्यंत उष्माघातामुळे ७ ते ८ जणांचा मृत्यू झाल्याची नोंद आहे. परंपणीत ३७ वर्षीय व्यक्तीचा उष्माघा-ताने मृत्यू झाला असून, अहिल्यानगरात ४५ वर्षीय महिला शेतकरी शेतात काम करताना दगावली. नागपूर जिल्ह्यात बसने प्रवास करणाऱ्या ६५ वर्षीय प्रवाशाचा मृत्यू झाला, अशी उदाहरणे देता येतील. उष्णतेच्या लाटांमुळे शरीरातील पाणी कमी होणे (डिहायड्रेशन), उष्माघात आणि मृत्यूच्या प्रमाणात वाढ झाली आहे. सध्याच्या परिस्थितीत स्वतःची काळजी घेणे, मुक्या प्राण्यांसाठी पाण्याची सोय करणे आणि ऊन टाळून कामे करणे, हेच आपल्या हातात आहे.

आरोग्य विभागाने दुपारी घराबाहेर न पडण्याचे, सुती कपडे वापरण्याचे आणि भरपूर पाणी पिण्याचे आवाहन केले आहे. मात्र, केवळ तालपुरत्या उपाययोजनांनी हे संकट टळणारे नाही, हेही तितकेच महत्त्वाचे आहे. जागतिक तापमान वाढीमुळे पृथ्वीचे सरासरी तापमान वाढत आहे, ज्याचा थेट परिणाम भारताच्या उन्हाळ्यावर होत आहे. दुपारी १२ ते ४ या वेळेत रस्त्यावर शुक्रशुक्राट पाहायला मिळत असल्याने अनेक शहरात ‘अधोषित संचारबंदी’ अनुभवला मिळत आहे. पॅरिफिक महासागरातील पाण्याच्या तापमानातील बदलांमुळे मान्सूनवर परिणाम होऊन उष्णतेची तीव्रता वाढली आहे. उष्माघाताचे संकट हे निसर्गाचे एक प्रकारची प्रतिक्रिया आहे. आपण निसर्गाचा जो समतोल बिघडवला आहे, त्याचे परिणाम आता आपण भोगत आहोत. जर आपण आताच कार्बन उत्सर्जन कमी करणे आणि निसर्ग संवर्धनाकडे लक्ष दिले नाही, तर भविष्यातील पिढ्यांसाठी हा उन्हाळा अधिक असह्य आणि प्राणघातक ठरेल.

भारताला स्वातंत्र्य मिळाल्यानंतर लवकरच, १३ नोव्हेंबर १९४७ रोजी तत्कालीन केंद्रीय गृहमंत्री आणि उपपंतप्रधान सरदार वल्लभभाई पटेल सोमनाथ येथे गेले. समुद्रकिनारी उभे राहून त्यांनी मंदिराच्या भग्नावशेषांकडे गंभीर नजरेने पाहिले आणि एक प्रतिक्रिया केली ‘सोमनाथ मंदिराच्या पुनर्निर्माणाची. तो क्षण म्हणजे भारताच्या सांस्कृतिक पुनर्जागरणाचा पहिला मोठा जागर; आपल्या सभ्यतेच्या स्वाभिमानाच्या सार्वजनिक पुनर्प्राप्तीचा क्षण होता. आणि आता, ११ मे रोजी प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यांनी सोमनाथ अमृत महोत्सवात उपस्थित राहून मंदिराच्या पुनरु्स्थापित तेजात सहभाग घेतला, तेव्हा तीच प्रतिक्रिा पुन्हा नव्याने प्रज्वलित झाल्यासारखी वाटते. विशेष महापुरू, कुंभामिषक, ध्वजारोहण आणि लाखो भाविकांची उपस्थितीबुद्दे सर्व मिळून भग्नावस्थेतून पुनर्निर्माणकडे आणि पुनरुत्थानाकडे झालेल्या अखंड प्रवासाची घोषणा करतात. सरदार पटेलांच्या दूरदृष्टीपासून आजच्या आत्मविश्वासपूर्ण भारतापर्यंत हा अखंड सांस्कृतिक प्रवाह आहे. ही परंपरा, कालातीत आणि प्रेरणादायी, प्रत्येक पिढीला आपल्या वारशाचे जतन करण्याचे, ऐक्याचे रक्षण करण्याचे आणि भारताच्या सनातन आत्म्यावर दृढ शब्दा ठेवत करणू, सुसंवादी आणि अखंड भविष्याकडे वाटचाल करण्याचे आवाहन करते.

अमेरिकन लेखक मार्क ट्वेन यांनी एकदा म्हटले होते की वाराणसी इतिहास, परंपरा आणि

‘सामीन, मुद्रक, प्रकाशक व संपादक **सुमेद्र हिंदीलाल कट्टे** यांनी बेरार टाईम्स हे साप्ताहिक **वृत्तचक्र अंगणाला पारशी, लोकजन प्रकाशन, लोकजन भवन, स्नेह नगर, तक्रिया चॅर्च, भंडारा ना.वि.भंडारा येथे मुद्रित करून डोलारे एक्स्‌मिमेरील रस्ता, विनयनगर गोंदिया येथे प्रकाशित केले. संपादक सुमेद्र हिंदीलाल कट्टे, प्रमथध्वनी क्र. ८००८१९४२९ (०१.आर.वी. कावय्या)नुसार जवाहरदारी संपादकावर राहिल) प्रसिद्ध झालेल्या **मजकुराशी संपादक व प्रकाशक सहमत असतीलच असे नाही. (गोंदिया न्यायक्षेत्र)****

निर्भिड, निष्पक्ष लोकप्रिय साप्ताहिक

दुसऱ्या राष्ट्रीय लोक अदालतीमध्ये एकूण १३,६५५ प्रकरणांचा यशस्वी निपटारा

गोंदिया:-

वर्षानुवर्ष न्यायालयात प्रलंबित असलेले खटले सामोपचाराने व सामंजस्याने तात्काळ निकाली काढण्याकरीता राष्ट्रीय विधी सेवा प्राधिकरण, सर्वोच्च न्यायालय, नहाराष्ट्र राज्य विधी सेवा प्राधिकरण, उच्च न्यायालय, मुंबई यांचे निर्देशान्वये ए. एस. प्रतिनिधी, प्र. अध्यक्ष, जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण तथा प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, गोंदिया यांचे मार्गदर्शनाखाली तसेच एन. के. वाळके, सचिव, जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, गोंदिया यांचे मार्गदर्शनाखाली शनिवारी जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण, जिल्हा न्यायालय, गोंदिया येथे तसेच जिल्ह्यातील सर्व तालुका विधी सेवा समि त्यांमार्फत तालुका न्यायालयांमध्ये तडजोड पात्र न्याय प्रविष्ठ व पूर्व न्याय प्रविष्ठ प्रकरणाकरीता तसेच विद्युत व बँका तसेच लोकोपयोगी पूर्व न्यायप्रविष्ठ प्रकरणांकरीता राष्ट्रीय लोक अदालतीचे आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये १३,६६५ प्रकरणांचा यशस्वी निपटारा करण्यात आला. यावेळी पक्षकारांनी केले समाधान व्यक्त ए. एस. प्रतिनिधी, प्र. अध्यक्ष,

जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरण तथा प्रमुख जिल्हा त्र सत्र न्यायाधीश, यांच्या अध्यक्षतेखाली तसेच ए. एस. प्रतिनिधी, जिल्हा न्यायाधीश-१ तथा अतिरीक्त सत्र न्यायाधीश, एम. टी. असीम, जिल्हा न्यायाधीश-२ तथा अतिरीक्त सत्र न्यायाधीश, के. एन. गौतम, जिल्हा न्यायाधीश-३ तथा अतिरीक्त सत्र न्यायाधीश, ए. सी. खुराणा, जिल्हा न्यायाधीश- ४, तथा अतिरीक्त सत्र न्यायाधीश, एम. जे. मोहोड, मुख्य न्यायदंडाधिकारी, एस. व्ही. चरडे, ४ थे सह दिवाणी न्यायाधीश, वरिष्ठ स्तर, एस. व्ही. चरडे, प्र/५ वे सह दिवाणी न्यायाधीश, वरिष्ठ स्तर, श्रीमती टी. व्ही. गर्वाई, सह दिवाणी न्यायाधीश, कनिष्ठ स्तर, एस. ए. शेंडगे, २ रे सह दिवाणी न्यायाधीश, कनिष्ठ स्तर, व्ही.एच.शेंडे, ३ रे सह दिवाणी न्यायाधीश, कनिष्ठ स्तर, व्ही. एच. शेंडे, प्र/४ थे सह दिव-ाणी न्यायाधीश, कनिष्ठ स्तर, एस.ओ.बोरकर, अध्यक्ष गोंदिया जिल्हा बार असोसिएशन, जि. गोंदिया व न्यायीक कर्मचारी वृंद, पक्षकारां र्वा, वकील वर्ग यांचे प्रम

उद्घाटन, ए.एस.प्रतिनिधी, लोक अदालतीत निकाली काढण्यात आलेले प्रकरणे शनिवारी झालेल्या लोकअदालतमध्ये ठेवण्यात आलेल्या न्यायालयात प्रलंबीत प्रकरणांपैकी ११३ प्रकरणे तडजोडीने निकाली काढण्यात आली व रु. १,९८,४७,७९४/- रुपयांची वसुल झाली. पुर्वन्यायप्रविष्ठ ४८८,७४५ प्रकरणांपैकी १३,५४२ प्रकरणे निकाली काढण्यात आलो व यामध्ये रु. १,७१,००,८९१/- रुपयांची वसुली झाली.

असे एकुण ५३,३०७ ठेवलेल्या प्रकरणांपैकी १३,६५५ प्रकरणे निकाली काढण्यात आली व एकुण रु. ३,६९,७८,६०५/-

पक्षकारांनी केले समाधान व्यक्त

झाली. पुर्वन्यायप्रविष्ठ ४८८,७४५ प्रकरणांपैकी १३,५४२ प्रकरणे निकाली काढण्यात आलो व यामध्ये रु. १,७१,००,८९१/- रुपयांची वसुली झाली.

असे एकुण ५३,३०७ ठेवलेल्या प्रकरणांपैकी १३,६५५ प्रकरणे निकाली काढण्यात आली व एकुण रु. ३,६९,७८,६०५/-

जिल्हा नियोजन समितीचा नऊ कोटींचा कारभार वादाच्या भोवऱ्यात

नवेगावबांध:- जिल्हा परिषद व ग्रामपंचायतींच्या पाणीपुरवठा योजनांसाठी जिल्हा नियोजन समितीने मंजूर केलेल्या नऊ कोटींच्या निधीवरून आता राजकीय आणि प्रशासकीय वतुळांत खळबळ उडाली आहे. जिल्हा परिषद अधिनियम १९६१ च्या नियमांची पायमल्ली करून, सर्वसाधारण सभेचे अधिकार डावलून व आपल्या मर्जीतील लोकांना लाभ मिळवून देण्यासाठी हा निधी मंजूर करण्यात आल्याचा गंभीर आरोप माजी जिल्हा परिषद सदस्य किशोर तरोणे यांनी केला आहे.

जिल्हा परिषद अधिनियम १९६१ च्या नियमांची पायमल्ली करून, सर्वसाधारण सभेचे अधिकार डावलून व आपल्या मर्जीतील लोकांना लाभ मिळवून देण्यासाठी हा निधी मंजूर करण्यात आल्याचा गंभीर आरोप माजी जिल्हा परिषद सदस्य किशोर तरोणे यांनी केला आहे. या प्रकरणाची तक्रार थेट विभागीय आयुक्त नागपूर यांच्याकडे केली आहे.

२५ मार्च २०२६ रोजी जिल्हा नियोजन समितीने पाणीपुरवठा

योजनेच्या अनुदान शीर्षक २२१५३६१४३१ अंतर्गत ९ कोटी रुपयांच्या कामांना प्रशासकीय मंजुरी दिली. मात्र, ही मंजुरी देताना जिल्हा परिषद अधिनियम १९६१ च्या कलम १२५ चे उल्लंघन झाल्याचे तरोणे यांचे म्हणणे आहे. नियमानुसार, कोणत्याही निधीची मागणी करताना जिल्हा परिषदेच्या मागणी करणाऱ्या सभेत रीतसर ठराव होणे अनिवार्य असते. १८ डिसेंबर २०२५ रोजी झालेल्या जिल्हा

परिषदे च्या सर्वसाधारण सभेत १६ कोटी रुपयांची कामे १९६ कामांचा ठराव घेण्यात आला होता. मात्र, जिल्हा नियोजन समितीने या ठरावात परस्पर फेरफार करत, जिल्हा परिषदेच्या अधिकांरंवर गदा आणली व आपल्या मर्जीतील १२२ कामांना ९ कोटी रुपयांची

निधी आदेश रद्द करा

नियमबाह्य पद्धतीने दिलेली ९ कोटींची प्रशासकीय मंजुरी त्वरित रद्द करावी. हा निधी कंत्राटदारांना देण्याऐवजी जिल्ह्यातील पाणीपुरवठा योजनांच्या वार्षिक देखभाल-दुरुस्तीसाठी आणि थकीत बिलांसाठी वापर-ला जावा. पुन्हा शासकीय नियमानुसार आणि जिल्हा परिषदेच्या विशेष सभेचा ठराव घेऊनच नवीन कामांना मंजुरी द्यावी. जिल्हा परिषदेच्या सर्वसाधारण सभेने १६ कोटींची मागणी केली होती, तर नऊ कोटींची यादी कोणी आणि कोणत्या अधिकारात तयार केली? या प्रकरणाची चौकशी होईपर्यंत निधी थांबवावा, अन्यथा तीव्र आंदोलन छेडण्याचा इशारा तरोणे यांनी दिला आहे

मंजुरी दिली.

मुळात जिल्हा परिषदेच्या ठरावात बदल करण्याचा अधिकार डीपीसीला नसताना हा निर्णय घेतल्याने यामागे मोठा मअर्थपूर्णफ व्यवहार असल्याचा संशय व्यक्त केला जात आहे.

चुरडी येथे सिमेंट रस्ता बांधकामाचे भूमिपूजन

तिरोडा- तालुक्यातील चुरडी येथे दलीत वस्ती सुधार योजने अंतर्गत सिमेंट रस्ता बांधकामाचे भूमिपूजन करण्यात आले असून या कामाची किंमत अंदाजे १० लक्ष रुपये आहे.

या रस्ता बांधकामाचे भूमि पूजन गोंदिया जिल्हा परिषदेच्या सदस्या अॅड. माधुरीताई रहांगडाले यांचे हस्ते करण्यात आले.यावेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून पंचायत समिती सदस्य कविताताई सोनवणे,सरपंच श्रीमती सपनाताई ईनवाते,ग्राम पंचायत सदस्या श्रीमंती. लता-ताई बांते , छबिताताई मंगलद-ास मेश्राम, तृप्तीताई भोयर, कविताताई मेश्राम, एकनाथ सपनापती उलुघ खानने मंदिर उद्द्वस्त केले. शेतकऱ्यांकडून प्राप्त झालेले निवेदन तातडीने जिल्हाधिकारी, जिल्हा कृषी कार्यालय तसेच संबंधित पीकविमा कंपनीकडे पाठविण्यात येणार असल्याचे प्रशासनाने दिले.

भग्न दगडांपासून अखंड श्रद्धेपर्यंत : सोमनाथची गाथा

प्रमाणित मंदिर उभे राहिले. पुढे ९व्या-१०व्या शतकात चालुक्य/सोलंकी काळात सोमनाथ हे काशी आणि उज्जैनच्या बराबरीचे प्रमुख तीर्थस्थान बनले. पुरातत्त्ववेत्ता बी. के. थापर यांना १९५०-५१ मधील उत्खननात असलेले गर्भगृह, अंतराळ आणि सभामंडप यांचा समावेश असलेली रचना. पूर्वाभिमुख त्रि-अंग संधार प्रासादचे अवशेष सापडले. लक्षुलीश मूर्तीच्या अवशेषांनी त्याची शैव परंपरा सिद्ध केली. विद्वान मंदिराच्या नेमक्या कालखंडावर मतभेद करतात, परंतु एक गोष्ट निर्विवाद आहे:सोमनाथ त्या काळात अत्यंत भव्यशाली झाले होते आणि लवकरच त्याची कठोर परीक्षा होणार होती. ही परीक्षा अनेक लाटांमध्ये आली. इ.स. ७२५ मध्ये उभयध्दर सेनापती जुनेंद्र झ्न अहल अल-रहम ण अल-मुरीने हज्जा केला, जो पहिला इस्लामी आक्रमण मानला जातो. परंतु सर्वात मोठा आघात ८ जानेवारी १०२२ रोजी झाला, जेव्हा गझनीचा महमूद आपल्या पंधराव्या मोहिमेत सोमनाथावर चालून आला. शिवलिंग फोडण्यात आले, खजिना लुटण्यात आला. अल बिरुनी यांनी मंदिरातील संपत्तीचे वर्णन केले आहे. सोने, चांदी, मोती, रत्ने आणि गावांच्या महसुलातून जमा झालेली संपदा. तथापि, पुरातत्त्वज्ञ पुरावे दर्शवतात की मंदिराचे भव्यवेश त्वरित एकर करून सुरक्षितपणे पुरले गेले. म्हणजेच, श्रद्धा उद्ध्वस्त झाली नव्हती. इ.स. १०३८ मध्ये गोव्याच्या कदंब राजाने सोमनाथाला भेट दिली, यावरून पूजा-अर्चा किंवा पु-नरुज्जीवनाची भावना त्वरित पुन्हा उभी राहिल्याचे दिसते. मंदिराचे रूप तुटले, पण संस्कृतीचे चेतन कायम राहिले.

ती मानवी मानाच्या दैवी शोधाची खूण होती.

इ.स. ६४९ च्या सुमारास वल्लभीच्या मंत्रक राजवटीत पहिले ऐतिहासिकदृष्टी

(तीन करोड एकोनसत्तर लाख अड्डयातर हजार सहाशे पाच फक्त) एवढी वसुली झाली.

त्याचप्रमाणे स्पेशल ड्राईव्ह अंतर्गत जिल्ह्यातील न्यायालयामध्ये एकूण ११२ फौजदारी प्रकरणे ठेवण्यात आली होती त्यापैकी ९५ प्रकरणे निकाली काढण्यात आली. तसेच १३८४ पेड्री प्रकरण (प्लीड मिल्टी प्रकरणे) ठेवण्यात आली त्यापैकी ८९३ प्रकरणे निकाली काढण्यात आली. यामुळे पक्षकार व इतरांना होणारा मानसिक व आर्थिक त्रास यामधून सुटका मिटली. यामुळे बऱ्याच पक्षकारांनी समाधान व्यक्त केले आहे. या लोक अदालतीची विशेष बाब म्हणजे महावितरणचे तसेच विद्युत, पाणी, टेलीफोन, बँक रीकव्हरी यांचे पूर्वन्यायप्रविष्ठ प्रकरणातील ज्या पक्षकारांनी तडजोडीप्रमाणे थकबाकीची पूर्ण रक्कम संबंधित विभागाला जमा केली त्यांची प्रकरणे कायमची संपवण्यात आली. यामुळे संबंधित विभाग व थकबाकीदारांचा भविष्यातील न्यायालयीन खर्च व मानसिक त्रास वाचला.

प्रकरणे तडजोडीने निकाली काढण्याकरीता गोंदिया येथील एम. टी. असोन, जिल्हा न्यायाधीश-२ तथा अतिरीक्त सत्र न्यायाधीश, गोंदिया, एम. जे. मोहोड, मुख्य न्यायदंडाधिकारी गोंदिया, श्रीमती टी. व्ही. गर्वाई, सह दिवाणी न्यायाधीश, कनिष्ठ स्तर गोंदिया, एस. व्ही. चरडे, ४थे सह दिवाणी न्यायाधिश् वरीष्ठ स्तर, गोंदिया, के. व्ही. शेंडे, ३रे सह दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर, गोंदिया, व्ही. एच. शेंडे, ४थे सह दिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर, गोंदिया, जिल्हा वकील संघ, इतर पदाधिकाऱा तसेच पॅनलवरील वकील अॅड. श्री. मयंक गुप्ता, अॅड. श्री. कुणाल गणवीर, अॅड. कु. दिव्या डहाके, अॅड. श्रीमती सुचना चवरे, यांनी सहकार्य केले.

सदर लोकअदालतीचे यशस्वी आयोजनाकरीता ए. आर. कुकडे, प्रबंधक, जिल्हा न्यायालय, गोंदिया, एम. पी. पटले, एन. पी. गोखले, पी. एन. गर्जभिरे, आर. ए. सोनकुसरे, कु. पी. डी. जंगठे, व्ही. व्ही. जाधव, एन. सी. शहरे, आर. के. पंधरे तसेच रोहित मेंडे, शिपाई, एन. बी. बहादुरे, बेलिफ व पॅरा लिगल व्हॉलंटीअर्स, गोंदिया तसेच इतर न्यायालयीन कर्मचारी यांनी अथक परिश्रम घेतले.

जिल्ह्यातील मत्स्यक्रांतीचे स्वप्न अद्यापही अधांतरी

गोंदिया:- गोंदिया जिल्हा हा तलावांचा जिल्हा आहे. मात्र तलावांची स्थिती अत्यंत गंभीर आहे. अनेक वर्षांपासून गाळ उपसण्यात आलेला नाही. त्याचच अतीक्रमण देखील वाढले आहे. त्यामुळे तलाव अखेरची घटकता मोजत आहेत. परिणामी जिल्ह्यातील १४२१ मामा तलावाची मोजणी व सीमांकनाचा प्रस्ताव वर्षभरापूर्वी तयार करण्यात आला होता. १० कोटींच्या निधीची मागणी करणारा प्रस्ताव देखील शासनाकडे गेला. परंतु, तो प्रस्ताव पूर्णत्वास आला नसल्यामुळे जिल्ह्यात मत्स्यक्रांती करण्याची घोषणा केवळ राजकीय वलनाच ठरली. जिल्ह्यात तलावांची संख्या मोठी आहे.

तलावांचा जिल्हा अशी राज्यस्तरावर गोंदियाची ओळख आहे. माजी मालुजगरी तलाव अद्यापही शिल्पक आहेत. मात्र वर्षानुवर्ष त्यांची दुरुस्ती आणि गाळ उपसण्यात आलेले नाही. परिणामी तलावांचे अस्तीत्व धोक्यात येत आहे. या तलावांवर जिल्ह्यातील भौई समाज मत्स्यव्यसाय करत होता. वंश परंपरागत मासेमारी करणारा भौई-ढिवर समाज उदारमतवादी धोरणामुळे आजही उपेक्षित जीवन जात आहे. त्यामुळे हा समाज आणि त्यांच्या व्यावसायाच्या अस्तीत्वावर प्रश्न चिन्ह निर्माण झाले आहे.

या समाजाकडे पर्यायी व्यवसाय नसल्यामुळे कोट्यवधीच्या निधींनी म तस्य या समाजासमोर उदरनिर्वाहाचा प्रश्न निर्माण झाला आहे. शासनाने तालुक्यात सिंचनाच्या सुविधेकडे लक्ष दिले. त्यावर कोट्यवधीच्या निधींच उद्यकर पड्ढी तर केली

केला. हा ब्रिटिश सत्तेचा हिंदू समाजाचे समर्थन मिळवण्यासाठी आणि ब्रिटिश राजवटीला वैध ठरवण्यासाठी राजकीय प्रचार होता. हे दरवाजे नंतर आग्रा किल्ल्यात ठेवण्यात आले. १९२२ मध्ये के.एम. मुन्शी यांनी सोमनाथचे भग्नावशेष पाहिले. त्यांनी त्या अनुभवाचे वर्णन झ्रभक्ती आणि लज्जाङ्ग असे केले आणि याच अनुभवातून त्यांच्या मनात मंदिर पुनर्निर्माणाची आजीवन बांधिलकी निर्माण झाली. स्वातंत्र्यानंतर सोमनाथाच्या इतिहासाचे अंतिम पान उघडू शकले. ऑक्टोबर १९४७ मध्ये जु-नागढ भारतात विलीन झाले आणि हिंदूंना मंदिर दुरुस्तीवरील बंदी हटवण्यात आली. १२-१३ नोव्हेंबर १९४७ रोजी सरदार पटेल, एन. व्ही. दगणीक आणि जमसाहेब यांनी भग्नावशेषांना भेट दिली. तेव्हा पटेलांनी जाहीर केले: झ्या शुभ नववर्षदिनी आम्ही सोमनाथ मंदिर पुनर्निर्माणाचा निर्णय घेतला आहे.ङ्ग जुनागढ प्रशासन आणि जामसाहेबांनी तत्काळ देण्यात दिल्या. सुमारे ५,००० एकर जमीन मंदिर, संस्कृत विद्यापीठ आणि सांस्कृतिक केंद्रासाठी राखीव ठेवण्यात आली. यानंतर वाद निर्माण झाला. महात्मा गांधींच्या सल्ल्यानुसार सरकारने थेट निधी न देता लोकवर्गणीतून मंदिर उभारण्याचा निर्णय घेतला, जेणेकरून हे राज्याप्राय धार्मिक प्रकल्प न रा-हता लोकसहभागानेच उभे राहिलेले सांस्कृतिक पुनरुत्थान ठरेल.

दुसऱ्यान, तत्कालीन प्रधानमंत्री जवाहरलाल नेहरू यांनी या प्रकल्पाला “हिंदू पुनरुत्थानवाद” म्हणून विरोध केला. परंतु सार्वजनिक देण्यांमुळे प्रकल्प थांबवता आला नाही.

१५ डिसेंबर १९५० रोजी सरदार पटेल यांचे

निधन झाले, तरी काम सुरुच राहिले. अखेर ११ मे १९५१ रोजी राष्ट्रपती राजेंद्र प्रसाद यांच्या हस्ते प्राणप्रतिष्ठ करण्यात आली. सोमपुरा शिल्पकारांनी बांधलेल्या मारू-गुप्जर शैलीतील मंदिरात नवीन ज्योतिर्लिंगाची स्थापना झाली. शतकानुशतके कुजबुजत राहिलेली प्रतिष्ठा अखेर दगडात साकारा झाली. नेहरू या समारंभाला उपस्थित नव्हते. आज सोमनाथ हे केवळ पर्यटनस्थळ किंवा धार्मिक प्रतीक नाही; ते दगड आणि गाळात लिहिलेले भारतीय संस्कृतीचा इतिहासग्रंथ आहे. त्याची खरी ओळख अखंड वैभवात नसून प्रत्येक विध्वंसानंतर पुन्हा उभे राहण्याच्या मानवी निर्णयात आहे. त्याच्या पायाभूत थरांमध्ये हडप्पाकालीन वसाहती, प्राचीन व्यापारी आणि शांतीच्या शोधात आलेले भक्त सामावलेले आहेत. प्रत्येक पुनर्निर्माणझुंजरात राजे, सोलंकी सम्राट, मराठा राण्या किंवा नवस्वतंत्र भारत यांना झ्रही सामापी नाही; आम्ही पुन्हा उभारऊङ्ग हा एक जाणीवपूर्वक केलेला उच्चार होता.

सोमनाथ आपल्याला शिकवते की लवचिकता म्हणजे कधीही न पडणे नव्हे, तर पडून्ही कायमचे न राहणे—पुन्हा पुन्हा उभे राहणे. समुद्रकिनारी उभे असलेले हे मंदिर केवळ भगवान शिवाचे स्मारक नाही; तर त्या अदम्य मानवी आत्म्याचे प्रतीक आहे, जो शतकानुशतके समुद्राच्या काठावर येऊन शांतपणे म्हणत राहतो—

“आम्ही अजूनही येथे आहोत. आम्ही स्मरण ठेवतो. आम्ही पुन्हा उभारतो. आम्ही टिकून राहतो.”

- ब्रिजेश सिंह,

प्रधान सचिव तथा महासंचालक,

माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय

विभागीय आयुक्तांच्या आढावासभेत विकास कामांवर भर

गोंदिया:- नागपूर विभागाच्या, विभागीय आयुक्त श्रीमती विजयालक्ष्मी बिदरी यांनी गोंदिया जिल्हा परिषदेला भेट देऊन आढावा सभा घेतली. दरम्यान या आढावा सभेत विकास कामांवर भर देण्याचे निर्देश त्यांनी अधिकाऱ्यांना दिले. येथील जिल्हा परिषदेच्या सभागृहात आयोजित सभेत आयुक्त श्रीमती बिदरी यांच्या अध्यक्षतेखाली ही आढावा सभा घेण्यात आली. यावेळी मुख्य कार्यकारी अधिकारी मुरुगान्धम एम., अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी डॉ. तान-ाजी लोखंडे, उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी एम. एम. वासनिक यांच्यासह सर्वच विभागाचे विभाग

पंधरावा वित्त आयोग अंतर्गत ४०२ कोटींची कामे

आला आहे. याप्रसंगी मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायत राज योजनेची माहिती देण्यात आली. जिल्ह्यात कर वसुलीचे प्रमाण ७५ टक्के आहे. प्रधानमंत्री आवास योजना ग्रामीण टप्पा एक अंतर्गत ९५ हजार १११ घरकुल मंजूर असताना पैकी ९४ हजार ४१९ घरकुल पूर्ण झाली आहेत. आयुष्यमान भारत काई निर्मितीचे चार हजार उद्दिष्ट असताना पैकी सात हजार ३८२ काई अतिरिक्त तय्यार करण्याचे साध्य झाले आहे. कृषी विभागाने सादर केलेल्या आढावा मध्ये डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकर कृषी स्वावलंबन योजना, विरसा मुंडा कृषी क्रांती योजना या अंतर्गत रुपये १४ कोटी ६८ लाखाची बांधकामे झाली आहेत. दरम्यान शिक्षण विभागाने आपला आढावा प्रस्तुत केला, यामध्ये त्यांनी सांगितलं की गोंदिया जिल्ह्यात १ हजार ६३७ शाळा असून यामध्ये ८ हजार ३६५ शिक्षक सुमारे दोन लाख २६ हजार ६२१ विद्यार्थ्यांना शिक्षण देतात.

या शाळांमध्ये नगरपरिषद आणि अनुदानित शाळांचा समावेश आहे. प्रधानमंत्री मातृ वंदन योजनेअंतर्गत १७ हजार ४७५ मातांना लाभ देण्यात आला आहे. दरम्यान उमेद विभागाने आपला आढावा प्रस्तुत करून जिल्ह्यात एकूण लखवती दीदीची संख्या एक लाख ४५ हजार ६९७ असून ९२ टक्के लक्ष पूर्ण झाले असल्याचे सांगितले. आरोग्य विभागाने सादर केलेल्या आढावा मध्ये प्रधानमंत्री जण आरोग्य योजनेचे सुमारे १२ लाख ७१ हजार लाभार्थ्यांचे उद्दिष्ट असून पैकी सात लाख ३० हजार लाभार्थ्यांचे उद्दिष्ट साध्य झाले आहे. गोंदिया जिल्ह्यात स्वच्छतेवर विशेष भर देण्यात येऊन वैयक्तिक शौचालय ९४% पूर्ण झाली आहेत. घनकचरा सांडपाणी व्यवस्थापन ९९ टक्के पूर्ण झाले आहेत. सार्वजनिक शौचालय ६३ टक्के पूर्ण झाले असून ९८% गावे ओडीएफ झाली आहेत. दरम्यान प्लास्टिक व्यवस्थापन

३८ टक्के पूर्ण झाला आहे. महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजनेच्या कामावर जिल्ह्यातील २६७ ग्रामपंचायतीमध्ये साडे नऊ हजार मजूर सध्यातरी कामावर आहेत. तर गोंदिया जिल्ह्यात सिंचन विहीरीवर १००% काम पूर्ण झाले असून ८३% प्रगती पथावर आहेत. यावर दोन कोटी ५८ लाख रुपये खर्च झाल्याचे सांगण्यात आले. अनुसूचित जाती व नवबौद्ध घटकांच्या वस्तीचा विकास करणे यावर १००% उद्दिष्ट पूर्ण झाले आहेत. ग्रामीण पाणीपुरवठा योजना अंतर्गत सोलरवर आधारित २४५ योजनेची कामे पूर्ण झाली असल्याची माहिती यासंगी देण्यात आली आहे. विभागीय आयुक्त श्रीमती बिदरी यांचा हा शासकीय दौरा कार्यक्रम होता. त्यांनी विकास कामाचा आढावा घेऊन समाधान व्यक्त केलं. अर्भक मृत्यू दर, माता मृत्यू दर कमी करण्यासाठी तसेच उष्म घातापासून बचाव करण्यासाठी शेड उभारण्याचे निर्देश दिले.

भंडारा जिल्ह्यातील इटगाव (पु.) ग्रामपंचायत “बालस्नेही पंचायत” श्रेणीत देशात प्रथम

- राष्ट्रीय पंचायत पुरस्कार २०२५
- महाराष्ट्राच्या विकासाच्या आलेखाची राष्ट्रीय स्तरावर दखल
- “बालस्नेही” आणि “जलसमृद्धी” मध्ये राज्यातील ग्रामपंचायती देशात प्रथम

नवी दिल्ली:- केंद्रीय पंचायती राज मंत्रालयाने आज जाहीर केलेल्या झराष्ट्रीय पंचायत पुरस्कार २०२५फमध्ये महाराष्ट्राने आपल्या यशाच्या पाऊलखुणा उमटवत राष्ट्रीय स्तरावर बाजी मारली आहे. शाश्वत विकासाच्या उद्दिष्टंमध्ये सर्वोत्तम कामगिरी करणाऱ्या देशभरातील पंचायतींमधे महाराष्ट्रातील ग्रामपंचायतींनी जलसमृद्ध आणि बालस्नेही या दोन महत्वाच्या गटांमध्ये देशात प्रथम क्रमांक पटकावला आहे. या पुरस्कारांचे वितरण ३ जून २०२६ रोजी नवी दिल्ली येथे एका विशेष सोहळ्यात होणार आहे.

प्रशासनासाठी “सुशासन” श्रेणीत देशात द्वितीय क्रमांक मिळवून ७५ लाख रुपयांचे पारितोषिक प्राप्त केले आहे. तसेच, रायगड जिल्ह्यातील चांभारली (ता. खा-लापूर) ग्रामपंचायतीने “सामाजिक न्याय आणि सामाजिक सुरक्षा” या विषयात देशात द्वितीय स्थान मिळवत ३७.५ लाख रुपयांचा सन्मान मिळवला आहे.

हे पुरस्कार “दीनदयाळ उपाध्याय पंचायत शाश्वत विकास पुरस्कार” (DDUPSVP) आणि “नानाजी देशमुख सर्वोत्तम पंचायत शाश्वत विकास पुरस्कार” (NDSPSVP) अशा दोन प्रमुख श्रेणींमध्ये दिले जातात. गरिबी निर्मूलन, आरोग्य, सुशासन आणि महिला सक्षमीकरण यांसारख्या

९ प्रमुख संकल्पनांवर आधारित कामगिरीचे मूल्यमापन “पंचायत प्रगती निर्देशांक” (PAI २.०) नुसार करण्यात आले आहे.

रेकॉर्डवर पूर्ण, पण प्रत्यक्षात बांधकामच नाही !

सडक अर्जुनी:- विविध वस्तूंची चोरी होण्याची बाब नवीन नाही. त्यासंबंधीच्या अनेक तक्रारी पोलिस ठाण्यात दाखल होतात. मात्र, चक्र गावातील सिमेंट रस्ताच चोरीला गेल्याची बाब निश्चित धक्कादायक आहे. प्रत्यक्षात रस्त्याचे बांधकाम न करता रेकॉर्डवर रस्ता तयार केल्याचे दाखवून त्याचे देयके सुद्धा काढण्यात आल्याची बाब माहिती अधिकारांतर्गत मागविलेल्या माहितीत उघडकीस आली. सडक अर्जुनी पंचायत समिती अंतर्गत गिरोला येथील ग्रामपंचायतच्या माध्यमातून सन २०२३-२४ ह्या आर्थिक वर्षात अनुसूचित जाती व भटक्या जमातीच्या लोकांना ये-जा करण्यासाठी बायपास रस्ता तयार करण्यात येणार होता. या रस्त्यावर ग्रामपंचायतच्या माध्यमातून महात्मा गांधी राष्ट्रीय रोजगार हमी योजने अंतर्गत ४

लाख ८१ हजार ४२१ रुपये खर्च करण्यात आले. सिमेंट रस्त्याचे बांधकाम सुरू झाल्याची २७ जून २०२३ तर रस्त्याचे काम पूर्ण झाल्याची तारीख ३ जुलै २०२३ दाखविण्यात आली. विशेष म्हणजे सात दिवसात रस्त्याचे काम पूर्ण केल्याचे रेकॉर्डवर दाखविले. मात्र प्रत्यक्षात त्या ठिकाणी सिमेंट रस्ताच तयार केला नसल्याची बाब उघडकीस आली. त्यामुळे गिरोला ग्रा.पं.चा सिमेंट रस्ता तर चोरीला गेला नाही ना अशी शंका निर्माण झाली आहे. गाव-ातील काही नागरिकांनी या रस्ता बांधकामाची माहिती माहिती अधिकारांतर्गत अर्ज करून मागविल्यानंतर हा प्रकार उघडकीस आला. माहिती अधिकारांतर्गत गिरोला येथील याच रस्त्याचे सिमेंटीकरण केल्याचे दाखविण्यात आले. बाजूला लागलेले फनक, मागविलेल्या माहितीत गायब रोजगार हमी योजने अंतर्गत ४

शालार्थ आयडी घोटाला: प्रशासनाच्या “त्या” चुकीमुळे आरोपी उल्हास नरडला जीवदान

गोंदिया/नागपूर:- शिक्षण क्षेत्राला हादरवून सोडणाऱ्या बहुचर्चित गुगल शालार्थ आयडी घोटाल्यातील मुख्य आरोपी आणि नागपूर विभागाचे तत्कालीन विभागीय उपसंचालक उल्हास नरड यांना प्रशासकीय जुटीचा फायदा मिळाला आहे. राज्य शासनाने विहित वेळेत कारवाई न केल्यामुळे महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधीकरणाने (मॅट), नागपूर खंडपीठाने नरड यांचे निलंबन रद्द करून त्यांना सेवेत पूर्ववत घेण्याचे आदेश दिले आहेत. शासनाच्या या हिसाळ कारभारामुळे भ्रष्ट अधिकाऱ्यांना अभय मिळत असल्याची भावना व्यक्त होत आहे. यापुर्वी सुध्दा

नागपूर विभागीय उपसंचालकांच्या चुकीच्या निर्णयामुळे बोगस भरतीतील शिक्षकांना वेतन देण्याची वेळ आली होती. एकीकडे पारदर्शक व भ्रष्टचारमुक्त शासनाची व्हाही देणारे मुख्यमंत्री राज्यातील बोगस शिक्षक भरती घोटाल्यात एकाही आजपर्यंत शिक्षा देऊ शकले नाही, त्यामुळे सरकार धूनच पाणी मुरतेय.. की काय अशी शंका व्यक्त केली जात आहे.

त्यांच्या विरुद्ध विभागीय चौकशी सुरू करणे किंवा दोषारोपपत्र दाखल करणे बंधनकारक असते. मात्र, उल्हास नरडे यांच्या प्रकरणात: शासनाने ९० दिवसांची मुदत उलटूनही कोणतीही ठोस कारवाई केली नाही.

विभागीय चौकशी प्रस्तावित करण्यास विलंब झाला. या तांत्रिक बाबीचा आधार घेत नरडे यांनी झॅम्पेटमध्ये धाव घेतली होती. न्यायालयाने शासनाचा हा निष्काळजीपणा ग्राह्य धरत नरडे यांचे निलंबन रद्द करण्याचे आदेश

-: मागण्या :-

- ज्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या दिरंगाईमुळे नरडे यांना कायदेशीर लाभ मिळाला, त्यांच्यावर तातडीने कठोर कारवाई व्हावी.
- उल्हास नरडे यांच्या विरुद्ध तातडीने सखोल विभागीय चौकशी सुरू करून त्यांना पुन्हा निलंबित करण्यात यावे.
- शालार्थ आयडी घोटाल्यातील सर्व धागेदोरे शोधून दोषींना कायम स्वरुपी बडतर्फ करावे.

जर वेळेत कागदोपत्री प्रक्रिया पूर्ण झाली असती, तर आज आरोप-ीला पुन्हा सेवेत येण्याची संधी मिळाली नसती. आता चॅडू शासनाच्या कोर्टात असून, शासन या झूचूक करणाऱ्यांवर काय कारवाई करते, याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे.

अवकाळी पाऊस व वादळी वाऱ्यामुळे रबी धान पिकाचे नुकसान, पंचनामे करा आमदार विजय रहांगडाले

गोंदिया:- गोंदिया जिल्ह्यात आज सायकाळच्या सुमारास वादळी वाऱ्यासह अवकाळी पावसाने हजेरी लावल्याने रबी पिकाचे मोठे नुकसान झाले आहे. गोंरेगाव, तिरोंडा तालुक्यात पावसासह गारपिट सुध्दा पडली असून वादळी वाऱ्यामुळे अनेकांच्या घरवारील टिनाचे पत्रे सुध्दा उडाल्याची माहिती गोंरेगाव तालुक्यातून आलेली आहे.

मॅटचा निकाल आणि शासनाची चूक
नियमानुसार, कोणत्याही शासकीय कर्मचाऱ्याला निलंबित केल्यानंतर ९० दिवसांच्या आत

कापणीस आलेले तसेच शेतात ठेवलेले धान पावसामुळे भिजून खराब झाले असून अनेक शेतकऱ्यांचे आर्थिक नुकसान झाले आहे. तसेच घरांचे सुद्धा नुकसान झाल्याने नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना तातडीने दिलासा देण्यासाठी

इतर विभागांतील अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना घटनेची माहिती देऊन नुकसानीचे पंचनामे करण्यास सांगितले. मागील दोन दिवसांपासून गोंदियासह गोंरेगाव व तिरोंडा भागातील गावांना वादळाचा तडाखा बसला असून, अनेकांच्या घराचे छप्पर उडाले. तर धान पिकासह आंबा पिकाचे मोठे नुकसान झाले आहे. ८ मे रोजी आलेल्या वादळानंतर जिल्हा परिषद

जि. प. सदस्य संजय टेंभरे हे क्षेत्रात भेटी दरम्यान

संजय टेंभरे यांनी रापेवाडा येथे भेट दिली. तत्काळ उपविभागीय अधिकाऱ्यांसह

रापेवाडा येथे उपस्थित असताना अचानक वादळ आले. यात अनेकांच्या घराचे छप्पर उडाले. शेतातील धानाचे व आंबा पिकासह इतर पिकांचे मोठे नुकसान झाले.

विद्युत खांब उन्मळून पडल्याने विद्युतपुरवठा खंडित झाला होता. लगेच टेंभरे यांनी उपविभागीय अधिकारी, नायब तह-सीलदार व तलाठी यांना घटनेबाबत माहिती देऊन पंचनामा करण्याची मागणी केली. त्यामुळे रापेवाडा परिसरातील नुकसानीचे शनिवारपासून (दि. ९)

पंचनामा करण्यास सुरुवात होणार आहे. नुकसानीचे पंचनामा करून केवळ औपचारिकता न करता नुकसानग्रस्तांना ठोस मदत देण्याची मागणीही त्यांनी केली आहे.

रापेवाडा येथे उपस्थित असताना अचानक वादळ आले. यात अनेकांच्या घराचे छप्पर उडाले. शेतातील धानाचे व आंबा पिकासह इतर पिकांचे मोठे नुकसान झाले.

४.८१ लाख रुपये खर्चून नरेगा अंतर्गत सिमेंट रस्ता पूर्ण

बांधकामाकरिता कुशल ४४ हजार ८६८ रुपये, अर्धकुशल खर्च १४ हजार १५ रुपये, कुशल साहित्य खर्च ३८ लाख ७६ हजार ११० रुपये, माहिती फलक ४४२८ रुपये, जीएसटी ४२ हजार रुपये असे एकूण रस्ता बांधकामावर ४ लाख ८१ हजार ८२१ रुपये प्रत्यक्ष खर्च करून सिमेंट रस्ता तयार केल्याचे दाखविले. सदर सिमेंट रस्ता हा पूर्ण झाला असून तांत्रिक सहाय्यक (नरेगा) व शाखा अभियंता पंचायत समिती सडक अर्जुनी ६६ यांनी तसे पूर्णत्वाचे प्रमाणपत्र सादर केले. हा सिमेंट रस्ता महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजने अंतर्गत पूर्ण केल्याचे प्रमाणपत्र जीडले आहेत.

संबंधित रस्ता बांधकामाची सखोल चौकशी करून यातील दोषांवर कारवाई करण्यात यावी. अन्यथा या विरोधात तीव्र आंदोलनाचा इशारा दिला.

- लालदास तागडे, सामाजिक कार्यकर्ता, गिरोला

आत्मसमर्पित नक्षलवादी भूपती व सहकाऱ्यांची शोधग्रामला भेट

- “आम्ही देखील गांधीवादीच, पण सशस्त्र”-भूपती
- “आरोग्याची सत्ता लोकांच्या हाती देणे, ही आमची आरोग्य-स्वराज्य क्रांती”-डॉ. अभय बंग

गडचिरोली:- लोकांना स्वतःच्या आरोग्यासाठी स्वयंपूर्ण बनवणे, आरोग्याची सत्ता त्यांच्या हाती असणे आणि त्यांना व्यसनपासून दूर ठेवणे हे क्रांतीच्या दिशेने पहिले पाऊलच आहे, असे मत झूसर्चफने अध्यक्ष डॉ. अभय बंग यांनी व्यक्त केले. आत्मसमर्पण केलेले नक्षलवादी नेते भूपती, दीपा सल्लाकुला, लीना त्वाकिंदी आणि विवेक इरी यांनी शुक्रवारी झूसर्चफला सद्विज्ञा भेट दिली.

यावेळी डॉ. बंग म्हणाले, “१९७० आणि ८० च्या दशकात भारतातील अनेक युवकांच्या मनात क्रांतीचा विचार प्रभावी होता. क्रांतीचे ध्येय कोणत्या पद्धतीने साकारणार यात मात्र मतभिन्नता होती. लोकांच्या हाती सत्ता जावी हे क्रांतीच्या दिशेने पडणारे पहिले पाऊल असते. आम्ही त्यासाठी गांधीवादी पद्धतीने आरोग्य-स्वराज्यसाठी

काम करतो.” भूपती म्हणाले, “माझे वडील स्वातंत्र्य सैनिक आणि काँग्रेसचे कार्यकर्ते होते. मी १९७३ पासून विद्यार्थी संघटना व पुढे माझ-वेदाई संघटनेद्वारे क्रांती करायला सक्रीय झालो. गांधीवाद्यांप्रमाणे आमचे ध्येय देखील समतायुक्त समाज निर्माण करणे हे होते. एका अर्थाने आम्हीही गांधीवादीच, पण सशस्त्र!”

ते १९९३ मध्ये दारूबंदीसाठी केलेल्या आंदोलनातून नक्षल-वादी चळवळीनेही प्रेरणा घेतली होती, अशी आठवण भूपती यांनी सांगितली.

गडचिरोलीतील खाण उद्य-ोग आणि स्टील प्रकल्प यामुळे होणारे विस्थापन आणि स्थानिक संस्कृती, पर्यावरणाचे होणारे नुकसान यावर शासनासोबत समन्वयाने मार्ग काढला पाहिजे. पेसा कायद्यानुसार अशा प्रकल्पांत स्थानिक आदिवासींनी भागिदारी मिळवी, विस्थापितांचे योग्य पुनर्वसन व्हावे अशा निविध

विषयांवर यावेळी चर्चा झाली. यावेळी झूसर्चफच्या सहसंस्थापक डॉ. राणी बंग, संवाल्क डॉ. आनंद बंग, उपसंचालक डॉ. आरती बंग, झूमिर्माणफ्ते संवाल्क अमृत बंग, पोलिस उपनिरीक्षक ज्ञानेश्वर धुमाळ, पोलिस कॉन्स्टेबल गणेश नालगुंडा उपस्थित होते.

गडचिरोलीतच स्थायिक होण्याचा विचार असल्याचे त्यांनी बोलून दाखवले. “जवळपास ४० वर्षे मी पडझड सुरू झाली. २००० नंतर फक्त दंडाकण्यातच ही चळवळ टिकली होती. हिंसेच्या मार्गाने क्रांती होणार नाही, याची मला जाणीव २००० मध्येच झाली, आणि मी संघटनेत तशी भूमिका

वेळोवेळी मांडली होती.” आत्मसमर्पणांनंतर आता गडचिरोलीतच स्थायिक होण्याचा विचार असल्याचे त्यांनी बोलून दाखवले. “जवळपास ४० वर्षे मी पडझड सुरू झाली. २००० नंतर फक्त दंडाकण्यातच ही चळवळ टिकली होती. हिंसेच्या मार्गाने क्रांती होणार नाही, याची मला जाणीव २००० मध्येच झाली, आणि मी संघटनेत तशी भूमिका

वेळोवेळी मांडली होती.” आत्मसमर्पणांनंतर आता गडचिरोलीतच स्थायिक होण्याचा विचार असल्याचे त्यांनी बोलून दाखवले. “जवळपास ४० वर्षे मी पडझड सुरू झाली. २००० नंतर फक्त दंडाकण्यातच ही चळवळ टिकली होती. हिंसेच्या मार्गाने क्रांती होणार नाही, याची मला जाणीव २००० मध्येच झाली, आणि मी संघटनेत तशी भूमिका

वेळोवेळी मांडली होती.” आत्मसमर्पणांनंतर आता गडचिरोलीतच स्थायिक होण्याचा विचार असल्याचे त्यांनी बोलून दाखवले. “जवळपास ४० वर्षे मी पडझड सुरू झाली. २००० नंतर फक्त दंडाकण्यातच ही चळवळ टिकली होती. हिंसेच्या मार्गाने क्रांती होणार नाही, याची मला जाणीव २००० मध्येच झाली, आणि मी संघटनेत तशी भूमिका

वेळोवेळी मांडली होती.” आत्मसमर्पणांनंतर आता गडचिरोलीतच स्थायिक होण्याचा विचार असल्याचे त्यांनी बोलून दाखवले. “जवळपास ४० वर्षे मी पडझड सुरू झाली. २००० नंतर फक्त दंडाकण्यातच ही चळवळ टिकली होती. हिंसेच्या मार्गाने क्रांती होणार नाही, याची मला जाणीव २००० मध्येच झाली, आणि मी संघटनेत तशी भूमिका

वेळोवेळी मांडली होती.” आत्मसमर्पणांनंतर आता गडचिरोलीतच स्थायिक होण्याचा विचार असल्याचे त्यांनी बोलून दाखवले. “जवळपास ४० वर्षे मी पडझड सुरू झाली. २००० नंतर फक्त दंडाकण्यातच ही चळवळ टिकली होती. हिंसेच्या मार्गाने क्रांती होणार नाही, याची मला जाणीव २००० मध्येच झाली, आणि मी संघटनेत तशी भूमिका

नानव्हा ग्रा.पं.ला मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज अभियान मूल्यमापन पथकाची भेट

सालेकसा :- मुख्यमंत्री समृद्ध पंचायतराज अभियान २०२५-२६ अंतर्गत तालुकास्तरीय मूल्यमापनाच्या पार्श्वभूमीवर नानव्हा ग्रामपंचायतीला यवतमाळ जिल्ह्या-तील झरी जामणी पंचायत समितीचे मूल्यमापन पथकाने मंगळवारी भेट दिली.

ग्रामविकास विभागाने १७ सप्टेंबर २०२५ ते ३१ मार्च २०२६ या कालावधीत राज्यभर हे अभियान राबवले होते. यामध्ये ग्रामपंचायतींच्या कामकाजाची पारदर्शकता, योजना अंमलबजावणी आणि लोकसहभाग या निकषांवर तपासणी करण्यात येते. मूल्यमापन पथकाने नानव्हा ग्रामपंचायतीच्या नोंदी, पाणीपुरवठा योजना, स्वच्छता अभियान, मनरेगा कामे आणि शासकीय योजनांच्या लाभार्थ्यांची प्रत्यक्ष पडताळणी केली. गावातील सुशासन, हरित उपक्रम आणि सामाजिक न्यायाच्या योजनांची अंमलबजावणी यावर विशेष भर देण्यात आला. राज्य शासनाचा उद्देश ग्रामपंचायतींना स्वावलंबी आणि सक्षम बनवणे

सांगडे, विस्तार अधिकारी कैलास जाधव, गटशिक्षणाधिकारी नितेश खैरनार, तांत्रिक सहायक अभिजित जिंदेवार, वरिष्ठ सहायक अमोल पडयंकर, तालुका व्यवस्थापक पेसा कैलास लांडगे, तालुका व्यवस्थापक उमेद प्रदीप राठोड, पत्रकार संजय आकीरवार यांचा समावेश होता. मूल्यांकन प्रक्रियेला यशस्वी करण्यासाठी ग्रामपंचायत संपूर्ण पदाधिकारी, मुख्याध्यापक, आंगणवाडी सेविका, आशा वर्कर, सीआरपी, ग्रामपंचायत परिचर, सशकाल संचालक, पाणी पुरवठा कर्मचारी यांनी सहकार्य केले.